

BIBLIOTEC A

Informacions

Publicació del Servei de Biblioteques de la UAB. Núm. 20. Juny de 1999

Hi trobareu

- 2** El CBUC i les revistes electròniques
- 4** La premsa del PSUC
- 5** La implantació de la norma ISO 9002
- 6** BTI: una mica d'història
- 7** El Fons d'Història de la Veterinària
- 8** Les exposicions bibliogràfiques a les biblioteques UAB
- 9** L'euro: la moneda de la Unió Europea
- 10** Els butlletins oficials i la seva presència a Internet
- 13** Cinc-cents mil *hits* a la web del Servei de Biblioteques

Universitat Autònoma de Barcelona

Servei de Biblioteques

El Consorci ha posat en marxa enguany la Biblioteca Digital de Catalunya

El CBUC entra en el món de les revistes electròniques i les bases de dades

Consultar en PDF una revista electrònica estrangera sobre matemàtiques, per posar-ne un exemple, i completar la informació obtinguda amb referències de llibres i de sumaris que tracten sobre el mateix tema és possible des del mes de gener accedint a una sola web: <http://www.cbuc.es>. El CBUC ha estrenat la Biblioteca Digital de Catalunya, un servei de bases de dades i publicacions electròniques que complementa i amplia la informació que fins ara ofería als usuaris a través del Catàleg Col·lectiu i la Base de Dades de Sumaris.

BIBLIOTEC Informacions

Publicació del
Servei de Biblioteques
de la
Universitat Autònoma
de Barcelona

Núm. 20
Juny de 1999

Dipòsit legal: B-6.440-91
ISSN: 1130-9318

Han coordinat aquest
número:

Vicenç Allué
Núria Balagué
Mercè Bausili
Joan Gómez Escofet
Montserrat Mallorquí

Disseny i maquetació:
Jaume Brey
Angeles Díaz

Edició i impressió:
Servei de Publicacions
de la Universitat Autònoma
de Barcelona
08193 Bellaterra
(Barcelona)

Adreça:
Biblioteca Informacions
Servei de Biblioteques
Universitat Autònoma
de Barcelona

Edifici A
08193 Bellaterra (Spain)
Tel.: 93 581 10 15
Fax: 93 581 20 00
E-mail: iysb2@cc.uab.es

BIBLIOTECA INFORMACIONS pot ser
obtingut en format electrònic
(Acrobat) al web de la UAB:

<http://www.bib.uab.es/bib-inf/bib-inf.htm>

Els articles signats són responsabilitat dels autors
i no representen necessàriament l'opinió
de BIBLIOTECA INFORMACIONS.

EL CBUC i les revistes electròniques

Si consultem la web del Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya (CBUC) trobarem que, des de principis d'aquest any, hi ha un servei més: la Biblioteca Digital de Catalunya: (<http://www.cbuc.es/bdc>), que ofereix accés a tres tipus de continguts nous: bases de dades comercials internacionals, bases de dades de temàtica catalana i revistes científiques en format electrònic. Aquestes darreres suposen una novetat respecte als serveis que fins ara ofería el CBUC. La BDC ha nascut amb la voluntat de posar a disposició de les institucions consorciades una gran quantitat de documentació electrònica i s'afegeix als dos serveis que ja proporcionava la web del Consorci: el Catàleg Col·lectiu de les Universitats Catalanes i la Base de Dades de Sumaris.

Els nous continguts de la Biblioteca Digital de Catalunya poden ser usats pels membres de les institucions que formen el CBUC (les universitats públiques catalanes i la Biblioteca de Catalunya) i s'ofereixen en part des d'una Sun Enterprise 3500, anomenada Comabona, del CESCA. Els principals trets de cada servei són els següents:

1. Bases de dades comercials internacionals. N'hi ha de dos tipus, segons que les bases de dades es trobin allotjades localment al servidor o que el seu accés sigui remot. Pel que fa a les del primer tipus, a Comabona es troben Medline (medicina), Eric (educació) i Econlit (economia). Les consultes sobre les bases de dades es realitzen utilitzant un programari de cerca de gran qualitat que proporciona Ovid Technologies i que té altes prestacions i permet fer cerques molt acurades. Es poden consultar mitjançant l'accés remot: Mathscinet (la base de dades de l'American Mathematic Society sobre matemàtiques) i Aranzadi (dret espanyol), i d'altres que estan a prova.

2. Revistes científiques en format electrònic. El CBUC ha realitzat un seguit de subscripcions que són accessibles per a tots els membres de les institucions del Consorci. Per això, es negocia amb un editor l'accés remot a les seves revistes de manera que es puguin consultar de

forma immediata independentment de la ubicació física de qui consulta. El fet que l'accés sigui remot —en la gran majoria dels casos— també té l'avantatge que l'actualització és immediata. Per aquest motiu, i pels problemes de gestió que comportaria encarregar-se d'un volum tan elevat d'informació, ara per ara no es planteja a curt termini l'accés de tipus local.

El primer editor amb qui s'han fet acords és el britànic Academic Press, que ha posat a disposició de la Biblioteca Digital de Catalunya 174 títols de revistes científiques de diverses àrees: matemàtiques, ciències socials, ciències de la vida, ciències de la natura i psicologia, entre d'altres. El sistema de cerca permet buscar revistes segons el tema o el títol que tenen i, a més, hi ha un motor de cerca per localitzar articles. Els que interessen poden demanar-se sencers o bé sol·licitar-ne un *abstract*. El contingut de la revista es visualitza en format PDF i en html, en alguns casos. Un avantatge clar de la consulta de revistes en format electrònic són les prestacions hipertextuals, la immediatesa i la ubicuïtat que poden tenir.

Actualment s'està negociant amb altres editors de revistes científiques. D'aquí a que s'acabi l'any, el CBUC té previst incorporar a la Biblioteca Digital de Catalunya uns 250 títols de revistes electròniques consultables en línia.

3. Bases de dades de temàtica catalana. L'objectiu d'aquest conjunt de bases de dades és donar projecció a totes aquelles que es produeixen a Catalunya. La primera de què disposen té continguts de llengua i literatura i ha estat creada pel Departament de Filologia Catalana de la UAB.

Així, ara des de la web del CBUC es pot accedir al Catàleg Col·lectiu, a la Base de Dades de Sumaris Electrònics i a la Biblioteca Digital de Catalunya, i totes tres parts es troben enllaçades i interrelacionades. I aquest és, potser, el tret més interessant del servei. Si fem una recerca al Catàleg Col·lectiu, podem trobar-hi informació directament consultable des d'allà, però alhora, via enllaç d'hipertext, podem rebre informació de revistes electròniques que es troben a la Biblioteca

Digital de Catalunya i viceversa, de manera que els continguts de tots tres apartats estan relacionats.

«Els documents digitals ja fa un quant temps que existien; el que no era possible era consultar-los des de tot arreu. En aquest sentit, la gran novetat de la Biblioteca Digital obeeix més a un progrés de les telecomunicacions que de la informàtica», comenta Joan Majó, president del CBUC. «A més, el fet que un ampli ventall de documents es pugui consultar independentment del lloc on s'estigui fa que tots els usuaris de les biblioteques estiguin en igualtat de condicions davant la informació i que la cooperació entre les biblioteques sigui molt més fàcil», afegeix.

La Biblioteca Digital ofereix importants beneficis a la comunitat universitària: millora la informació bibliogràfica, incrementa la disponibilitat dels documents (les revistes electròniques en són un exemple) i permet economies d'escala. El CBUC, per tal de fer-la realitat, s'enfronta a alguns reptes, com les inversions necessàries per gestionar amb qualitat una estructura d'informació tan àmplia i tan complexa; els canvis d'hàbits d'usuaris i professionals, i l'esforç constant que cal fer per superar l'obsolescència dels equips i dels coneixements.

Per al 1999 s'espera tenir una base de dades de sumaris electrònics de revistes amb sis mil títols, arribar a tenir de sis a vuit bases de dades subscrites, unes 250 revistes electròniques, dues bases de dades documentals de temàtica catalana i ampliar el CBUC amb els catàlegs d'altres biblioteques.

Reproduït de: *Teraflop. Revista del Centre de Supercomputació de Catalunya*, núm. 40, abril de 1999.

La premsa del PSUC (1936-1993)

Catàleg de les publicacions periòdiques del Partit Socialista Unificat de Catalunya, per Emili Gasch*

El treball que el lector té entre mans constitueix una primera aproximació, de gran categoria, cap a l'inventari de les publicacions i documents d'una de les forces polítiques capitals de la Catalunya contemporània, el Partit Socialista Unificat de Catalunya.

Si el PSUC va tenir un paper essencial tant durant la guerra civil com en l'oposició democràtica al franquisme i en els anys inicials del nou sistema democràtic (tal com ha estat reconegut tant per observadors i protagonistes polítics d'altres forces, com pels diversos estudis acadèmics avui disponibles), les condicions en què ha viscut i operat aquest partit han estat excepcionalment adverses per poder donar lloc a un recull complet i sistemàtic de les seves publicacions. Les difícils condicions de la guerra civil i de clandestinitat franquista, i les profundes conseqüències de la seva crisi del 1981 han fet que el PSUC hagi viscut gairebé tota la seva història en condicions d'excepció, la qual cosa ha fet molt difícil als investigadors poder seguir de forma exhaustiva la història i l'evolució d'aquest partit.

El treball d'inventari realitzat per Emili Gasch és, per tant, una eina extraordinàriament útil per als estudiosos de la història, dels partits o de la comunicació política. El lector trobarà aquí referenciades les publicacions del PSUC disponibles als quatre principals arxius especialitzats en aquesta etapa a Catalunya (L'arxiu PSUC a l'Arxiu Nacional; l'Institut Municipal d'Història de Barcelona; i els dos centres universitaris CEDOC a la Universitat Autònoma de Barcelona i Centre d'Estudis Històrics Internacionals a la Universitat de Barcelona), així com referències a altres publicacions, sobretot de caràcter local, de les quals es té referència però sense constància documental.

En canvi, els arxius del PCE no han estat considerats, per les dificultats derivades de la seva deficient catalogació en èpoques pretèrites i pels diversos canvis de seu experimentats en els últims anys.

L'autor, Emili Gasch, és una persona d'excepcional qualificació per a la realització d'aquest treball. Des de la seva tesi sobre el pensament econòmic marxista a Catalunya entre 1869 i 1939, fins a les edicions del *Manifest comunista* o del *Capital*, Gasch ha combinat

l'interès per documentar l'evolució del pensament marxista català amb un notable rigor filològic; un i altre component es posen de manifest en aquest catàleg.

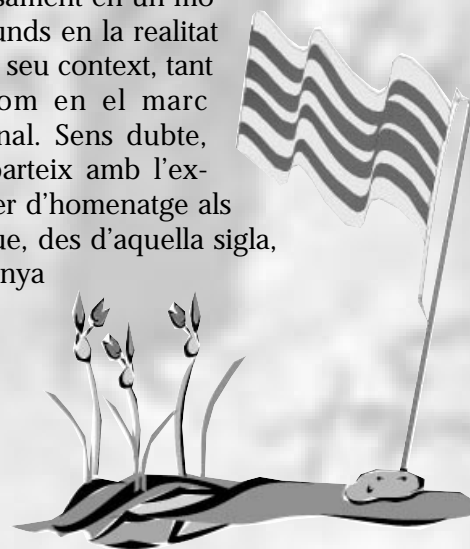
Tot catàleg es crea amb propòsits instrumentals, adjectius, respecte dels interessos substantius de l'autor. Aquests (que Gasch explicita en les seves paraules de presentació) expliquen també les línies de selecció, és a dir, els criteris d'inclusió i exclusió emprats. L'interès pel pensament econòmic de l'oposició (i, en particular, del PSUC) posa en primer pla allò que es pugui considerar com a documentació «oficial» del partit en qüestió, mentre resta importància als documents procedents d'altres entitats o plataformes, per importants que haguessin estat objectivament, però que no poden considerar-se, formalment, com a exponents de la doctrina o de les idees del partit en qüestió. Així, queden excloses les publicacions de centres o organitzacions (la més destacada de les quals podria ser, òbviament, l'Assemblea de Catalunya) formalment independents, entre les quals cal mencionar, en primer terme, les pròpies organitzacions de joventuts del PSUC (Joventuts Socialistes Unificades en un primer moment i Joventut Comunista de Catalunya, posteriorment).

En canvi, sí que queden incloses (i es tracta d'un servei enormement valuós) les publicacions d'aquelles organitzacions que, escindides del mateix PSUC, van mantenir durant un quant temps una aparença de continuïtat respecte de l'organització d'origen.

Aquesta publicació veu la llum en el marc de l'exposició «Gent del PSUC», commemorativa de la història d'aquest partit, precisament en un moment de canvis profunds en la realitat d'aquest partit i en el seu context, tant polític immediat com en el marc ideològic internacional. Sens dubte, aquest catàleg comparteix amb l'exposició el seu caràcter d'homenatge als homes i les dones que, des d'aquella sigla, van lluitar per Catalunya i per les llibertats.

Joan Botella,
catedràtic
de Ciència Política i de
l'Administració a la UAB

*Reproducció del liminar del catàleg recentment publicat pel Servei de Biblioteques.

De biblioteccis

La implantació de la norma ISO 9002 al Servei de Biblioteques

Quan la Universitat Autònoma de Barcelona va pensar en l'obtenció de la certificació de qualitat pels serveis que ofereix, de seguida va considerar que el Servei de Biblioteques podia obrir camí en aquest àmbit. Es va valorar, d'una banda, la filosofia de la qualitat com a element ben arrelat en la seva cultura organitzativa i, d'altra banda, l'existència al si

de les biblioteques d'una tradició de participació en grups de millora i experiències innovadores.

El Servei de Biblioteques va iniciar, al setembre de 1998, un programa d'activitats que tindrà com a resultat l'aconseguit de l'acreditació ISO 9002. Un grup de treball format per personal de diferents biblioteques en coordina la implantació.

La norma ISO 9002 «Sistemes de qualitat. Model per a l'assegurament de la qualitat en la producció, la instal·lació y el servicio posventa» consta de vint punts que cal demostrar que es compleixen per tal d'assolir la certificació. No es tracta de fer més coses o de fer les mateixes de manera espectacular; es tracta, simplement, de descriure el que fem, fer-ho i poder demostrar que ho fem de la manera que hem descrit documentalment. Es tracta de pensar sobre el que fem, per què ho fem, i preveure quins problemes ens poden sorgir en la nostra activitat diària. La implantació de la ISO 9002 és, doncs, una bona oportunitat per reflexionar novament sobre els processos que es porten a terme en una organització complexa com pot ser un servei de biblioteques.

Però les biblioteques no són un compartiment estanc dins la Universitat, com tampoc no ho és cap altre servei, centre o departament, i per atendre en les millors condicions els nostres usuaris cal que altres elements no estrictament bibliotecaris es coordinin adequadament (suport informàtic, manteniment, neteja, seguretat...). En aquests moments, estem documentant els compromisos de servei amb altres serveis de la Universitat, dels quals les biblioteques en són clients interns.

La posada en marxa d'un sistema de qualitat emmarcat en la norma ISO 9002 no resulta senzilla. Cal tenir en compte temes com la formació de tot el personal implicat, els circuits de comunicació i redacció de tota la documentació del sistema i, sobretot, la planificació general de tots els aspectes que considera, tenint sempre present els recursos disponibles.

La norma ISO deixa poc marge a la improvisació i a la tradició oral: cal documentar tots els processos però aquest element fonamental de la norma ISO juga al nostre favor: les biblioteques de la UAB ja disposaven de concrecions documentades per a bona part dels processos que s'hi efectuen. La implantació del sistema de qualitat de la norma ISO 9002 suposa, però, un repte important: el de tirar endavant un projecte d'aquesta envergadura d'una manera àgil, sense caure en el parany de voler crear una maquinària perfecta però que freni la nostra capacitat de resposta.

La decisió de la Universitat d'endegar el projecte d'implantació de la norma ISO 9002 al Servei de Biblioteques respon a la confiança que aquesta diposita en el seu capital humà. Aconseguir la certificació esdevindrà la validació externa objectiva de la qualitat del serveis que ja s'hi ofereixen.

Biblioteca de Traducció i d'Interpretació: una mica d'història

La Biblioteca de Traducció i d'Interpretació ha estat, fins al mes de setembre de 1998, una unitat del Servei de Biblioteques de la UAB, que va iniciar la seva activitat el curs 1974/1975, quan el centre era una escola universitària i era coneguda popularment per EUTI.

L'any 1992, l'Escola es va convertir en Facultat de Traducció i d'Interpretació.

En els seus inicis, la Biblioteca, com la mateixa Escola, han disposat d'una infraestructura reduïda, però amb un contingut humà immillorable, que a poc a poc ha anat creixent.

La primera ubicació del centre va ser al cor del campus, en un espai molt petit, l'edifici que actualment ocupa la Facultat de Ciències Polítiques i de Sociologia. L'any 1987, es va traslladar a uns locals que va cedir la Facultat de Medicina. Provisionalment, la Biblioteca

es va ubicar en una sala de la segona planta d'aquest edifici que ocupava l'Escola. Definitivament,

l'any 1991 es va traslladar al nou local que es va

construir expressament per acollir-la. En aquest nou espai, ha estat situada fins al setembre de 1998. Tot i ser una biblioteca molt agradable, amb un mobiliari acollidor i un local adequat, ha continuat sent petita. Però, per aquest fet i per la pròpia idiosincràsia de la Facultat, han estat uns anys molt enriquidors i agradables per a tothom, i hem comptat sempre amb el suport de tots els membres que han

format part del centre. La Biblioteca ha anat creixent de tal manera, que no hagués pogut continuar en aquest nou emplaçament. Dels dos mil llibres que tenia al seu inici, ha arribat a

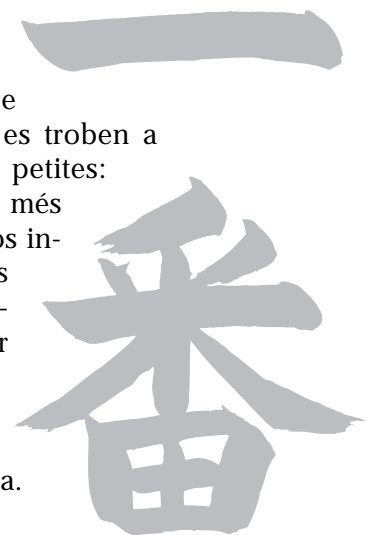
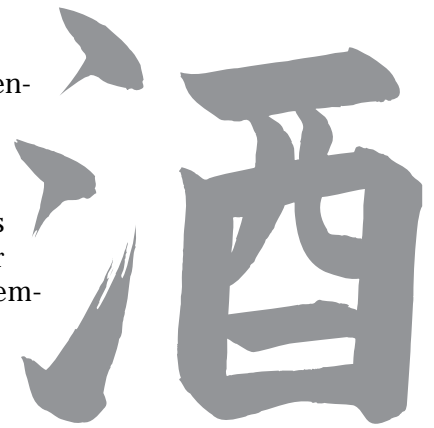
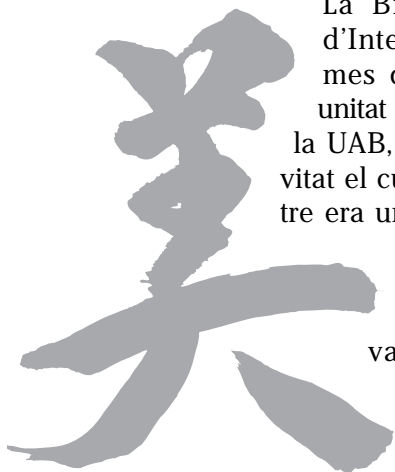
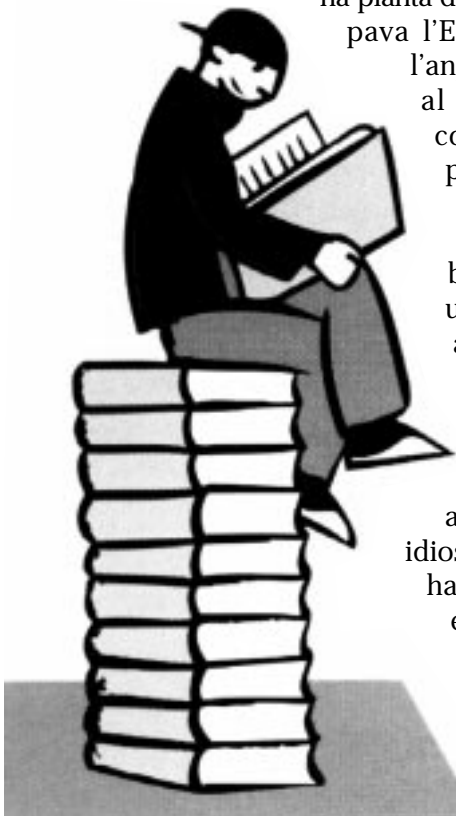
tenir, «just abans del seu trasllat», 22.800 documents entre llibres i material audiovisual, i 472 publicacions periòdiques.

Però tot això ja és història, perquè la Biblioteca de Traducció i d'Interpretació ha desaparegut. Al setembre de 1998, finalment, ha tancat portes i ha traslladat el seu fons a la nova Biblioteca d'Humanitats, que, com tothom ja deu saber, funciona des del gener de 1997 i conté els fons bibliogràfics de les antigues Biblioteca de Lletres i Biblioteca de Ciències de l'Educació.

Cal remarcar que, per a mi i els meus companys, han estat uns anys molt agradables, irrepetibles, i que sempre guardarem un record entranyable d'aquest temps que hem passat plegats, en el qual ens hem sentit plenament integrats a l'Escola primer i a la Facultat després.

A partir d'ara, ha començat una etapa diferent, en la qual, a poc a poc, tothom s'adaptarà a la nova estructura creada a la Biblioteca d'Humanitats, i en la qual hi ha tota una sèrie d'avantatges que no es troben a les biblioteques més petites: més places de lectura, més personal, més recursos informàtics, més fons documental... En definitiva, es pot oferir més qualitat a tots els usuaris, que és el que pretén tota biblioteca universitària.

Lleontina Díaz
lleontina.diaz@uab.es

El Fons d'Història de la Veterinària

Des de fa gairebé un any, quan parlem del Fons d'Història de la Veterinària no ens referim pas a una secció sobre la història de la veterinària i matèries afins, sinó que amb aquesta denominació designem tots aquells llibres que amb data de publicació anterior al 1970 formen part del conjunt documental de la Biblioteca de Veterinària.

Aquesta separació no és fortuïta sinó que està motivada per dos fets. El primer, la constatació del caire obsolet de la gran majoria de material científic un cop superats els vint i fins i tot quinze anys. El continuat avenç en qüestions de descobriments i recerca científica i l'acurada i constatat posada al dia per part d'autors i editors provoquen un «envelliment» rapidíssim fins i tot dels manuals més reconeguts.

Tantmateix, el motiu d'haver creat la nova secció d'Història de la Veterinària ha representat el segon i més important impuls per constituir la secció: la important i significativa donació de bona part del fons antic de la biblioteca del Col·legi Oficial de Veterinaris de Barcelona, així com el creixent augment dels donatius de particulars vinculats al món veterinari. Noms com els de Josep Sèculi, Agustí Querol, etc. són els de professionals reconeguts i profundament lligats a la veterinària catalana que han decidit fer donació de part del seu interessant patrimoni bibliogràfic a la Biblioteca.

D'aquesta manera, ens trobem amb un important llegat amb obres fonamentals de la veterinària i la zootècnia provinents no únicament d'Espanya sinó de França, Itàlia i sobretot Alemanya, de principis de segle.

Actualment, el fons el conformen 641 documents classificats en cinc grans apartats que es corresponen amb els més rellevants de la Biblioteca: Bàsiques (que engloba tractats de física, química i sobretot biologia), Medicina (que comprèn tant la part de medicina humana com la comparada), Agricultura, Zootècnia i Aliments (tant pel que fa al vessant de nutrició com al del tractament més pròpiament industrial dels diversos aliments). Aquí no incloem, però, els títols publicats abans de l'any 1900, que es troben dins la secció de reserva atesa la seva antiguitat.

Pel que fa a la globalitat del fons, resulta interessant constatar que, malgrat la seva manca d'actualitat, algunes

obres són consultades freqüentment perquè no existeixen llibres recents que les hagin renovat, o bé, simplement, perquè les seves característiques especials les fan úniques. És el cas d'algunes primeres obres del conegut especialista en nutrició Grande Covián, tractats ja clàssics sobre comportament animal de formigues i/o abelles, o simplement les obres dels pioners en la recerca veterinària a Espanya, com els professors Cordero del Campillo i sobretot el prolífic Cesáreo Sanz Egaña.

De fet, i com a fenomen col·lateral sorgit de la construcció d'aquesta secció dins la Biblioteca de Veterinària, la peculiaritat del fons està contribuint a l'auge de l'estudi de la història de la veterinària i, en concret, subministra part de la bibliografia d'una de les noves assignatures de la Facultat de Veterinària. Aquesta, destinada a impartir un enfocament més «humanista» en una disciplina de l'àrea científica, representa una obertura interdisciplinària que promet ser molt enriquidora per als veterinaris. Al cap i a la fi, les relacions entre l'ésser humà i el món animal, òbviament tan vitals tal i com ens va demostrar Darwin, han presentat alhora múltiples interrogants que des de fa segles mirem de desxifrar des de diferents angles de visió.

Una prova d'aquest fet és el títol més antic de la biblioteca, el tractat *Dissertatio historica de bovila peste*, de Giovanni Maria Lancisi, publicat en italià i llatí cap al 1720, on aquest que suposem *albèitar* o *menescal* (noms donats fins al segle XIX als veterinaris) es compta a exposar antecedents històrics i diversos recomptes d'aquesta epidèmia animal.

Les exposicions bibliogràfiques a les biblioteques de la UAB

Una de les grans preocupacions de les biblioteques és aconseguir un contacte més directe amb l'usuari, i per això es van realitzant petites tasques dinamitzadores per poder aconseguir-ho. Una d'elles, que funciona des de fa temps en algunes biblioteques de la UAB, són les exposicions bibliogràfiques sobre temes d'interès dels usuaris, efemèrides o temes d'actualitat.

La primera biblioteca a realitzar exposicions bibliogràfiques ha estat la Biblioteca de Ciències Socials, que en fa des de l'any 1994. Va començar realitzant-ne una sobre «Població i desenvolupament» i, des de llavors, periòdicament ha anat fent exposicions sobre temes candents d'actualitat, com la que acaben d'inaugurar, «L'euro: la moneda de la Unió Europea», sobre efemèrides, com la celebració de premis Nobel o la celebració de fets històrics, com el «Cinquantè aniversari de la Declaració Universal dels Drets Humans», o sobre temes d'interès dels seus usuaris, com «Els jutges i el poder judicial a Espanya».

Al mes de setembre de 1998, la Biblioteca d'Humanitats es va afegir a aquesta experiència i actualment n'ofereix cada mes. Va començar amb una exposició sobre un tema d'interès, pro-

posat pel Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria: «L'ètnia gitana», i actualment hi ha una exposició sobre Marta Mata.

Cal esmentar també la Biblioteca de Veterinària, que el 1998 en va realitzar una sobre «Instrumental veterinari» i que enguany té en projecte realitzar-ne d'altres, com una sobre «La domesticació del gos i del bou», exposició en la qual col·laborarà el deganat de la Facultat de Veterinària i el Departament d'Antropologia Social i de Prehistòria.

Les exposicions consten d'una guia o dossier en el qual l'usuari pot trobar la informació que necessita sobre el tema i en la qual es detallen:

- les estratègies de cerca al catàleg
- les bases de dades especialitzades en el tema
- les adreces Internet més interessants
- la llista bibliogràfica sobre obres i estudis sobre el tema

Aquesta guia és consultable en paper i des de la web de la biblioteca. També consta d'una selecció d'obres i estudis sobre el tema o persona exposats a la vitrina de la biblioteca

– Biblioteca de Ciències Socials: <http://www.bib.uab.es/socials/sereexpo.htm>

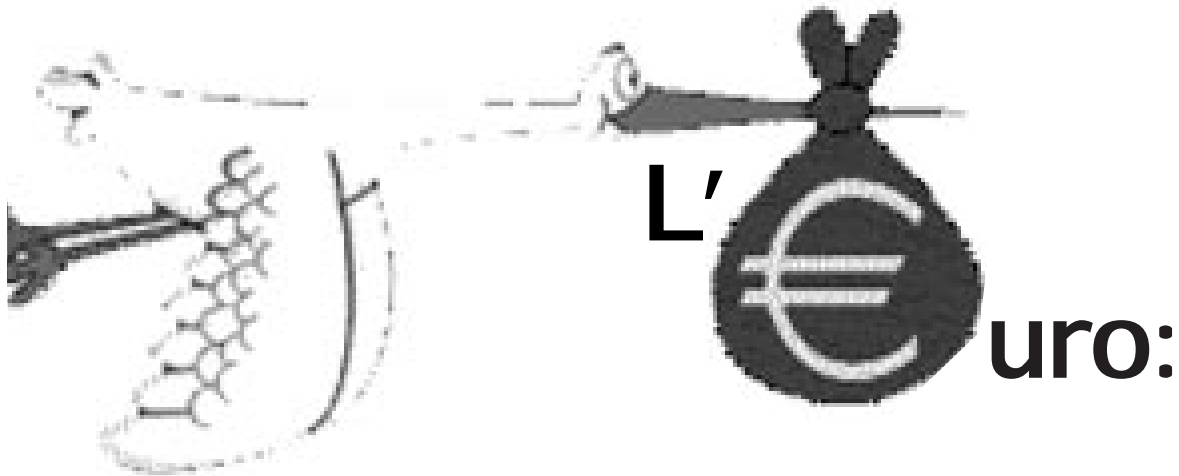
– Biblioteca d'Humanitats: <http://www.bib.uab.es/human/exposicions.htm>

– Biblioteca de Veterinària: <http://www.bib.uab.es/veter/exposicions.htm>

L'experiència ha estat valorada amb molt d'entusiasme, ja que ha permès una estreta col·laboració amb el professorat i els deganats interessats en el tema, i s'ha aconseguit la dinamització de la biblioteca, atès que molts usuaris sol·liciten temes i les facultats demanen amb les exposicions una presència de la biblioteca en els actes que organitzen, com commemoracions o efemèrides, doctorats *honoris causa*, etc.

Marina Carbonell
marina.carbonell@uab.es

La moneda de la Unió Europea

Exposició a la Biblioteca de Ciències Socials

Des de fa molt de temps se sent a parlar de l'euro com a moneda única de la Unió Europea, sobretot aquests darrers mesos en els mitjans de comunicació. Doncs bé, sembla que l'euro ha arribat, però, això sí, en dues etapes o fases. La primera fase va començar l'1 de gener de 1999, en la qual l'euro es va convertir en la moneda oficial dels estats de la Unió Econòmica i Monetària. Les monedes nacionals d'aquests estats passaran a ser subdivisions de la mateixa unitat monetària, que és l'euro. La segona fase es produirà a partir de l'1 de gener del 2002, quan es posin en circulació les monedes i els bitllets en euros, que tindran curs legal a tots els estats participants en la Unió Econòmica i Monetària. La peseta mantindrà la consideració de mitjà de pagament de curs legal fins a sis mesos més tard, i es podrà decidir d'escurçar aquest període.

Aprofitant l'avinentsa, doncs, la Biblioteca de Ciències Socials va decidir de fer una exposició sobre l'euro el mes de febrer passat.

L'adreça web per accedir a l'exposició bibliogràfica sobre «L'euro: la moneda de la Unió Europea» és: <http://www.bib.uab.es/socials/beuro.htm>.

Cal dir que en aquesta pàgina trobareu una llista bibliogràfica amb les obres que sobre el tema de l'euro tenim a la Biblioteca de Ciències Socials, algunes de les quals formen part de l'exposició. També indiquem quines eines ens poden ajudar a ampliar el tema, com per exemple: 1) el catàleg informatitzat de la UAB, 2) bases de dades en CD-ROM, i 3) algunes adreces Internet.

El catàleg informatitzat de la UAB

Aquí diem quines matèries podem utilitzar per trobar informació sobre l'euro, com per exemple: s/Euro (unitat monetària europea) i altres de relacionades.

Bases de dades en CD-ROM

Hi indiquem algunes de les bases de dades que ens poden donar informació sobre l'euro, com per exemple: Abi-Inform (xarxa UAB) o The Economist on CD-ROM (bases de dades locals de la Biblioteca de Ciències Socials), entre d'altres.

Adreces Internet

Algunes de les adreces més interessants que ens informen directament sobre l'euro, com per exemple:

La del Patronat Català Pro Europa (<http://www.gencat.es/pcpe/euro.htm>), en català i que està molt bé per a qui vulgui tenir una idea general sobre l'euro, ja que disposa de diferents apartats: El calendari, Les notícies sobre l'euro, Euroconsultes (consultes d'actualitat per a empreses i ciutadans), Les monedes i els bitllets de l'euro (amb els dissenys espanyols), Les millors webs de l'euro...

La del Ministeri d'Economia i Hisenda-Unió Europea. Campanya de comunicació (<http://www.euro.meh.es>), en castellà i amb una línia semblant a l'anterior.

La de la Comissió Europea (<http://europa.eu.int/euro/>), que ens permet triar entre les diferents llengües de la Comunitat Europea i que també ens posa al dia sobre la moneda única europea.

Jordi Albero
jordi.albero@uab.es

Biblioteca Digital

Els butlletins oficials i la seva presència a Internet

Butlletins oficials d'àmbit estatal, autonòmic i provincial

Els organismes oficials tenen l'obligació d'informar sobre la seva activitat. La nova normativa legal, sigui d'àmbit estatal o autonòmic, s'ha de publicar en un butlletí oficial per tal de donar-la a conèixer i validar-la.

El *Boletín Oficial del Estado* és la font de la normativa de l'Estat, de publicació diària exceptuant els diumenges. Per Internet es poden consultar els suma-

ris del BOE des de 1995 (<http://www.boe.es/wais/sumarios2.htm>). La Biblioteca de Ciències Socials està estudiant la possibilitat d'obtenir accés al text complet del BOE per Internet.

D'altra banda, també cal publicar la legislació emanada de les comunitats autònomes. La legislació de les comunitats autònomes s'ha de publicar obligatòriament al butlletí oficial de la comunitat autònoma respectiva. Les normes amb rang de llei i els reglaments dels parlaments autonòmics es publiquen també al *Boletín Oficial del Estado*. Molts butlletins de les comunitats autònomes poden ser consultats via Internet, tot i que, en alguns casos, només és possible consultar els sumaris, no el text complet.

En l'àmbit provincial, totes les províncies tenen el seu butlletí oficial, excepte les comunitats autònomes constituïdes per una sola província, que ja tenen el butlletí oficial de la comunitat autònoma. Diversos butlletins provincials són consultables per Internet, com el *Butlletí Oficial de la Província de Barcelona* (<http://bop.diba.es>), en text complet des de l'1 de gener de 1998.

També a escala municipal les ciutats disposen del seu butlletí. *La Gasetta Municipal de Barcelona*, per exemple, pot ser consultada via Internet (<http://www.bcn.es/publicaciones/gasetta/gasetta.htm>).

Butlletins oficials de cambres legislatives

Les cambres legislatives també publiquen els seus butlletins. En l'àmbit català, el Parlament de Catalunya publica el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* i el *Diari de Sessions del Parlament de Catalunya*, també disponibles a Internet (http://www.gencat.es/parlam/pub_frm.htm). En l'àmbit estatal, les Corts Generals, el Congrés de Diputats i el Senat publiquen els seus butlletins i diaris de sessions. El text del darrer any es pot trobar a Internet (<http://www.senado.es/public/bocg.html>).

Butlletins oficials de la Unió Europea

El diari oficial on es publica la normativa legal de la Unió Europea és el DOCE (*Diario Oficial de las Comunidades Europeas*). Per Internet es pot consultar el text complet de les sèries L i C del DOCE del darrer any (<http://europa.eu.int/eur-lex/es/oj/index.html>) i un índex de legislació comunitària vigent (<http://europa.eu.int/eur-lex/es/lif/index.html>).

La Biblioteca de Ciències Socials ha recollit en una pàgina web (<http://www.bib.uab.es/socials/i-dret-bo.htm>) les adreces dels butlletins oficials d'àmbit espanyol.

Eulàlia Serre
eulalia.serre@uab.es

Diaris a Catalunya i Espanya, que només es difonen al ciberespai

Què volem dir amb aquest títol tan llarg?

En termes comparatius amb les edicions en paper, es pot dir que el diari s'ha redactat, maquetat i imprès només amb un ordinador, una línia de telèfon i una connexió a Internet.

La premsa diària en paper va néixer a principis del segle XVIII. Ara, la capçalera del diari més antic del

continent europeu,

El Diari de Barcelona, torna a aparèixer en l'escenari comunicatiu d'aquest final de mil·lenni: la xarxa digital.

El *Diari de Barcelona* (<http://diaridebarcelona.com>) és un cas simbòlic. Pretén ser la principal finestra d'entrada de totes aquelles persones que cerquin dades o tinguin interès per la ciutat de Barcelona proporcionant un valor afegit a la comunicació que porta a terme Barcelona Televisió, gràcies a les característiques pròpies del mitjà digital, especialment la seva major capacitat d'interactivitat, immediata i ampliació de la informació, i convertir-se en l'aparador dels recursos que ofereix el servidor bcn de l'Ajuntament. Ser a Internet permet integrar la premsa, la ràdio i la televisió.

Cal destacar, a més, l'objectiu de potenciar la participació de tots els ciutadans a la vegada que pretén fomentar una plataforma oberta de difusió de les iniciatives que es porten a terme a través de la xarxa en relació amb Barcelona.

La infopista, precedent de Vilaweb <http://www.vilaweb.com>, pionera dintre de la producció d'informació diària, va començar a funcionar oficialment el 14 de juny de 1995. Va ser un dels primers directors locals del món i el primer en català, va créixer de manera molt ràpida, i ara s'ha convertit en un diari digital. És un barri on els internautes poden manifestar-se, tenir tertúlies en directe, aprendre, conèixer nous llocs del món virtual, etc. Al juny de 1997, es va refer la maquetació de la portada i, sobretot, s'hi van introduir les edicions locals. Aquestes edicions van ser creades a instàncies de persones i grups de diverses poblacions que volien reproduir el fenomen VilaWeb a escala local, que ha conduït a tenir 32 edicions consolidades als Països Catalans, i altres entre les quals n'hi ha tres als Estats Units.

L'Estrella Digital ([www.estrelladigital](http://www.estrelladigital.com)), amb una mitjana de deu mil visites diàries, és el primer diari d'informació general original a Internet que s'edita en espanyol, on també es podran llegir les notícies amb àudio i vídeo. El seu director, Pablo Sebastián, va pensar el diari a la primavera de 1997 i va néixer el 10 de juny de 1998. És alhora una pàgina web i un periòdic que inclou les seccions més habituals, i articula tres edicions importants.

La de nit entra a la xarxa a les 23 h de Madrid. La segona edició entra a partir de les 8 h de Madrid i inclou una actualització de les notícies que vénen d'Amèrica, i una important revista de premsa nacional, regional, econòmica i esportiva. La tercera edició de tarda entra a la xarxa a partir de les 14 h, i hi afegeix les grans novetats del matí. Existeix, simbòlicament, una quarta edició, una finestra d'actualitat immediata.

És possible que, com prediu Pablo Sebastián, els trets més significatius de tots ells, la integració dels mitjans, premsa, ràdio i televisió, la interactivitat amb els lectors, potenciada pel correu electrònic, la immediatesa i la innovació sigui la nova via de futur del periodisme professional.

M. José Borràs. Hemeroteca General UAB
mariajosep.borras@uab.es

Cinc-cents mil «hits» a la web del Servei de Biblioteques

La web del Servei de Biblioteques (<http://www.bib.uab.es>) ja ha superat el mig milió de *hits* mensuals. Això no són les darreres novetats discogràfiques. Exactament, vol dir que, en un mes, el març, hem enviat per Internet 521.067 fitxers (1.280 Mb), tant pàgines web (html), com imatges (jpg, gif...) o text (bàsicament en format pdf).

Un *hit* és qualsevol fitxer que forma una pàgina web, inclosa la pàgina mateixa; en total, al març es va demanar una mitjana de 16.809 fitxers diaris.

Un total de 521.067 *hits* no és una xifra gens menyspreable si tenim en compte que la consulta total de la UAB (<http://www.uab.es>) en aquest mes ha estat de 3.327.232 *hits*.

Des que es va inaugurar la web, al setembre de 1996, l'augment d'usuaris anualment ha estat constant. Aquest mateix mes de març, hem rebut gairebé trenta mil consultes (nombre de consultes realitzades a través de la pàgina principal o *homepage*). Des de la pàgina principal podem accedir a tota la informació, encara que no se segueix un esquema d'arbre estricte.

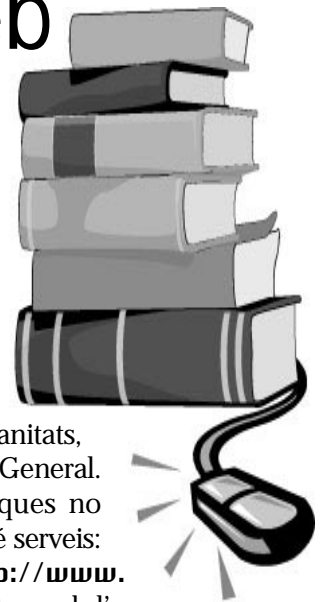
La consulta des de la UAB representa un 65% del total, i això condiona en gran part les estadístiques, ja que es produeix un descens notable de les consultes en els períodes en què la Universitat no està a ple rendiment: caps de setmana, ponts, vacances d'estiu, Nadal...

Totes les estadístiques de llocs webs aprecien un lleuger descens de la consulta durant els mesos de juny, juliol i agost, encara que al setembre i l'octubre es recuperen i se superen les xifres dels mesos anteriors a l'estiu.

Al mes de març, les pàgines més visitades van ser: la pàgina principal, els recursos Internet, les instruccions per consultar el catàleg i les pàgines principals de les biblioteques de Veterinària, Ciències de la Comunicació, Humanitats, Ciències Socials i de l'Hemeroteca General.

La web del Servei de Biblioteques no conté només informació sinó també serveis: l'estrella és el nostre catàleg (<http://www.babel.uab.es>), seguit de Decomate, amb l'accés al text de les revistes científiques digitals (<http://www.decomate.es>), el Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (<http://www.ccuc.es>), o la Biblioteca Digital de Catalunya (<http://www.cbuc.es/bdc>). La utilització d'aquests serveis no està comptabilitzada en les estadístiques de la web del Servei de Biblioteques, ja que no es troben sota l'adreça www.bib.uab.es.

Les activitats virtuals a les biblioteques de la UAB ja són una realitat. Intentem reduir paperam i estalviar temps, per això des de la web podeu fer les gestions següents: apuntar-vos als cursos de formació que ofereixen les biblioteques (catàleg, CD-ROM...), demanar documents per préstec interbibliotecari, consultar les últimes novetats bibliogràfiques, rebre el sumari de la vostra revista preferida a través del correu electrònic, saber quants llibres teniu en préstec i quan els heu de tornar, etc.

Cristina Azorín
cristina.azorin@uab.es

El treball en xarxa amb servidor propi: avantatges per a l'usuari de la Biblioteca de Ciències i Enginyeries

Amb la finalitat d'apropar-nos als investigadors i de facilitar-los l'accés a l'oferta de Serveis de la Biblioteca, durant el juny de 1995 vam endegar un projecte de treball en xarxa, que suposava l'adquisició d'un servidor propi per a la nostra biblioteca. Els objectius principals del projecte eren l'accés informàtic i transparent a bona part de les operacions de treball intern de la Biblioteca (novetats, adquisicions, revistes, etc.) i, d'altra banda, la creació de nous serveis accessibles des dels llocs de treball o de recerca dels nostres usuaris (accés a bases de dades d'ús intern, formularis per a la compra de llibres, préstec interbibliotecari, etc.). Amb aquesta intenció, vam sol·licitar un ajut d'infraestructura de recerca a la Direcció General de Recerca, el qual va ser concedit el 29 de desembre de 1995 (DOGC núm. 2155 de 17 de gener de 1996). Al llarg de l'any 1996, vam treballar en l'adquisició i la instal·lació de l'equipament (servidor, llicències Windows NT Server v. 4.0, ordinadors i altre equipament complementari). Finalment, el 1997, el servidor es va posar en funcionament i es van anar implementant, esglaonadament al llarg de tot l'any, tots els serveis que actualment s'ofereixen.

Serveis oferts mitjançant Intranet per als usuaris

Es va dissenyar una intranet pensant en les necessitats d'informació i en les possibilitats d'estalviar costos i temps als usuaris de la Biblioteca de Ciències i Enginyeries. Vam posar a la seva disposició documents, bases de dades i informacions diverses en un anomenat espai de treball virtual.

1. Bases de dades

Adquisicions de llibres: recull l'estat actual de les comandes. S'actualitza setmanalment i conté informació referent al circuit econòmic de les comandes de llibres.

Duplicats de revistes: base de dades que conté els números duplicats de revistes que s'han generat a la Biblioteca.

Subscripcions de revistes: base de dades que recull l'estat actual de les subscripcions de revistes.

Treballs de recerca i projectes de fi de carrera: facilita la localització dels materials que encara no estan introduïts al catàleg de les Biblioteques de la UAB.

Els professors i el personal administratiu poden consultar, des dels ordinadors dels departaments i de la Biblioteca, l'estat de les comandes de llibres i revistes i extreure llistats impresos personalitzats. Alhora, poden comunicar-se amb els responsables dels serveis mitjançant el correu electrònic.

2. Documents estadístics i generals

- Memòries anuals de la Biblioteca
- Guies
- Plànol del fons de la Biblioteca
- Resultats d'enquestes

3. Formularis per a peticions diverses

- Revistes (adreçat a professors)
 - Sol·licitud de baixes
 - Sol·licitud d'altres
 - Sol·licitud de canvi de centre de cost
- Compra de llibres
 - Alumnes
 - Professors
- Préstec extraordinari de llibres (adreçat a professors)
 - Responsables de centre
 - Coordinadors de titulació
 - Grups de recerca

4. Novetats

Servei de FTP
Xarxa local
Adreces d'interès

Serveis oferts localment als usuaris

La xarxa local permet la consulta de les bases de dades i els documents en CD-ROM i/o disquet instal·lats al servidor. Actualment són aquests:

Beilstein current Facts in Chemistry
BOE en CD-ROM
CATutorial: How to search printed CA
GEBCO (General Bathymetric Chart of the Ocean): Digital Atlas
IyCEX: Índices de la revista Investigación y Ciencia
Kirk-Othmer Encyclopaedia of Chemical Technology
Mundo Científico: Índices de la Revista
Organic Geochemistry: Developments and applications to energy. Climate, Environment and Human History
Powder Diffraction File
Residuos: gestión, tratamiento, almacenamiento
Termdok

Serveis que ofereix el Servidor a nivell de treball intern

Són molts els avantatges de compartir la informació i els documents de treball, com ara l'estalvi de temps i l'augment d'operativitat. També s'eviten duplicitats de feines, es milloren els processos i –en definitiva– s'optimitzen els recursos existents. Per aquest motiu, tots els ordinadors Pentium de treball intern de la Biblioteca estan connectats al Servidor.

D'aquesta manera, tots els arxius, documents, bases de dades, etc. que constitueixen una eina de treball per al personal de la Biblioteca estan guardats al servidor, la qual cosa permet la mobilitat del personal (es pot tre-

ballar en diferents llocs, però amb un arxiu únic guardat al servidor).

Alguns dels programes només s'han d'instal·lar al servidor, la qual cosa estalvia la feina d'instal·lar cada nova versió a cada ordinador.

No cal fer còpies de seguretat de cada ordinador: la còpia es fa setmanalment de tota la documentació que hi ha al servidor, amb la qual cosa s'estalvia temps i problemes amb els disquets (pèrdua, mal estat del disquet...).

Permet construir una Intranet.

Permet crear, administrar i controlar els usuaris que tenen accés al servidor, amb diferents prioritats d'ús, segons la tipologia d'usuaris.

Permet tenir comptes de correu electrònic.

Permet rebre i enviar documents via FTP.

Conclusió

El treball amb el servidor s'ha consolidat amb un alt grau de satisfacció, tant per part dels nostres usuaris i investigadors, com del personal administratiu dels departaments, els quals poden obtenir de forma ràpida i eficient la informació requerida. D'altra banda, el correu electrònic permet el contacte interactiu entre el personal de la Biblioteca i els usuaris. Aquest sistema ha optimitzat en gran manera el treball intern de la Biblioteca, ja que facilita la localització dels documents d'utilitat per a tot el personal, i possibilita la flexibilitat als llocs de treball i la diversificació de tasques del personal perquè permet treballar, en diferents ordinadors, sobre una mateixa font: el servidor.

Áurea Martínez de Luco

Ester Ponsico

aurea.martinezdeluco@uab.es

ester.ponsico@uab.es

